

Biuuletyn informacyjny

SOLIDARNOŚĆ

REGIONU ŚLĄSKA OPOLSKIEGO
www.solidarnosc.org.pl/opole

MAJ-CZERWIEC 2026 r. Nr 5/6 (504/505)
e-mail: opole@solidarnosc.org.pl

Wielka manifestacja NSZZ „Solidarności” w Warszawie

Ponad 100 tysięcy osób uczestniczyło 20 maja w manifestacji NSZZ „Solidarność” w Warszawie, zorganizowanej pod hasłem „Razem dla Polski i Polaków”. W gronie protestujących znalazła się również 850-osobowa reprezentacja „Solidarności” Śląska Opolskiego, która przyjechała do stolicy ze wszystkich stron Opolszczyzny, aby poprzeć prezydencki wniosek o referendum dotyczącym dalszego obowiązywania w Polsce unijnych regulacji związanych z Zielonym Ładem.

dok. na str. 2

Wielka manifestacja NSZZ „Solidarność” w Warszawie

dok. ze str. 1

Demonstracja rozpoczęła się w południe na Placu Zamkowym, skąd uczestnicy przemaszerowali ulicami Warszawy pod gmachy Sejmu i Senatu przy ul. Wiejskiej. Uczestnicy wyrażali swój sprzeciw wobec polityki Zielonego Ładu.

Protest miał zwrócić uwagę na skutki wdrażania unijnych rozwiązań klimatycznych, w tym systemów ETS-1, ETS-2 oraz pakietu Fit for 55. W ocenie NSZZ „Solidarność” regulacje te przyczyniają się do wzrostu kosztów utrzymania, zwiększają obciążenia dla gospodarstw domowych i negatywnie wpływają na rynek pracy.

– *Polski rząd nie słucha strony społecznej, a jego liczne decyzje działają na szkodę naszego społeczeństwa. Dzisiaj głośno mówimy DOŚĆ. Nie ma naszej zgody na niszczenie polskiej gospodarki* – podkreśla przewodniczący Regionu Śląska Opolskiego NSZZ „Solidarność” Dariusz Brzęczek.

* Senat podczas przeprowadzonego 20 maja głosowania nie wyraził zgody na zarządzenie przez prezydenta Karola Nawrockiego referendum w sprawie polityki klimatycznej. Głosowało 95 senatorów: przeciwko podjęciu uchwały w tej sprawie było 62 senatorów, za opowiedziało się 32, od głosu wstrzymała się jedna osoba.

3 Maja – 235. rocznica Uchwalenia Konstytucji

3 maja obchodziliśmy wyjątkowe święto – 235. rocznicę uchwalenia Konstytucji 3 Maja, pierwszej w Europie i drugiej na świecie konstytucji, która była wyrazem ducha wolności i demokracji.

Obchody w Opolu rozpoczęły się o godzinie 10:30 Mszą świętą w intencji Ojczyzny w Katedrze Opolskiej. Następnie uczestnicy przeszli pod Pomnik Bojowników o Polskość Śląska Opolskiego, gdzie odbyły się oficjalne uroczystości. W wydarzeniu uczestniczył przewodniczący Zarządu Regionu Śląska Opolskiego NSZZ „Solidarność” Dariusz Brzęczek oraz poczet sztandarowy Regionu.

Uroczystości odbywały się we wszystkich miastach powiatowych na Opolszczyźnie. Uczestniczyły w nich poczty sztandarowe oraz członkowie NSZZ „Solidarność”

Opole

Opole

Nysa

Prudnik

Kluczbork

Na WRDS o zmianach demograficznych i ich wpływie na edukację

Podczas majowego (18.05.26) posiedzenia Wojewódzkiej Rady Dialogu Społecznego rozmawiano o jednym z najważniejszych wyzwań dla naszego regionu — zmianach demograficznych i ich wpływie na edukację.

W posiedzeniu uczestniczyli członkowie WRDS reprezentujący NSZZ „Solidarność” na czele z przewodniczącym Zarządu Regionu Dariuszem Brzęczkiem.

Malejąca liczba mieszkańców to nie tylko statystyki. To konkretne konsekwencje dla szkół, przedszkoli, organizacji sieci placówek oraz miejsc pracy nauczycieli i pracowników oświaty.

- Problem demograficzny wiąże się z tym, że rzeczywiście w wielu placówkach tych dzieci brakuje – zauważył Dariusz Brzęczek, przewodniczący Zarządu Regionu.

W trakcie spotkania podkreślano, że potrzebne są odpowiedzialne i długofalowe działania, oparte na współpracy samorządów, środowiska oświatowego oraz instytucji pań-

fot. : FB opolski_urzad_wojewodzki

stwowych. Tylko spokojny dialog i wspólne planowanie pozwolą podejmować decyzje dobre dla dzieci, rodziców i lokalnych społeczności.

Posiedzenie Zarządu Regionu

Jednym z najważniejszych tematów odbywającego się 17 kwietnia posiedzenia Zarządu Regionu Śląska Opolskiego NSZZ „Solidarność” było przekazanie informacji z posiedzenia Krajowego Sztabu Protestacyjnego, które odbyło się 16 kwietnia w Spale, dotyczących organizowanej 20 maja ogólnopolskiej manifestacji w Warszawie.

Członkowie Zarządu Regionu omówili liczne szczegóły związane z akcją protestacyjną.

Omówiono sytuację w zakładach pracy ze szczególnym uwzględnieniem zakładów, w których następuje znacząca redukcja zatrudnienia oraz tych, które ulegają likwidacji. Również przewodniczący Rad Oddziałów ZR i Sekcji Branżowych przedstawili aktualną sytuację.

Przyjęto uchwałę o przyjęciu sprawozdania finansowego za 2025 rok oraz uchwałę o dalszej pomocy finansowej (realizowanej poprzez Fundację „Solidarność”) przewodniczącemu w Namysławie.

Sekretarz Zarządu Regionu Anna Lubasińska-Tabacznik przedstawiła informację z prac Zarządu Komisarycznego w OM NSZZ „Solidarność” Funkcjonariuszy i Pracowników Policji z/s w Kluczborku.

NSZZ „Solidarność” wspiera pracowników ZUS-u

Członkowie Prezydium Zarządu Regionu Śląska Opolskiego NSZZ „Solidarność” włączyli się we wspólną akcję związków zawodowych „Chodźmy na wspólne śniadanie”, organizowaną przed siedzibą ZUS w Opolu. Wydarzenia odbyły się 15 oraz 28 kwietnia o godz. 12.00.

Podczas drugiego spotkania przedstawiciele „Solidarności”, zgodnie z wcześniejszą zapowiedzią, przynieśli na wspólne śniadanie słodkie bułki.

Udział w akcji był wyrazem solidarności i wsparcia dla pracowników walczących o godne warunki pracy oraz płacy.

Oddali hołd kapelanowi „Solidarności” – bł. ks. Jerzemu Popiełuszce

Członkowie z Oddziału Zarządu Regionu Śląska Opolskiego NSZZ „Solidarność” w Krapkowicach 1 maja nawiedzili grób kapelana „Solidarności” bł. ks. Jerzego Popiełuszki.

Pielgrzymka do grobu Jerzego Popiełuszki miała szczególny wymiar duchowy i historyczny. Grób błogosławionego kapłana, znajdujący się przy kościele św. Stanisława Kostki na warszawskim Żoliborzu, od lat jest miejscem modlitwy i refleksji członków NSZZ „Solidarność”. To właśnie ks. Popiełuszko był jednym z najważniejszych duchowych patronów „Solidarności”, głosząc kazania o prawdzie, wolności i godności człowieka w trudnych czasach PRL.

Podczas trzydniowej pielgrzymki (1-3 maja), członkowie „Solidarności” zwiedzili między innymi Świątynię Opatrzności Bożej, Stare Miasto, Łazienki Królewskie, park w Wilanowie, Sejm.

Natomiast 3 maja uczestniczyli w państwowych obchodach Święta Konstytucji 3 Maja. Wydarzenie to nadało pielgrzymce dodatkowy, patriotyczny wymiar.

Staż pracy na nowych zasadach

– od 1 maja przepisy obejmują już wszystkich pracodawców

1 maja w Kodeksie pracy zmieniły się przepisy dotyczące sposobu obliczania stażu pracy w firmach prywatnych. Nowe regulacje nie dotyczą stażu emerytalnego, nie wpływają na prawo do emerytury ani na sposób obliczania jej wysokości.

Wcześniej czyli o 1 stycznia 2026 r. zmiany dotyczące obliczania stażu pracy objęły pracowników sektora finansów publicznych. Od początku roku osoby te, mogły zwrócić się do pracodawcy, aby doliczył im do stażu pracy okresy innej aktywności zawodowej niż zatrudnienie na podstawie umowy o pracę czyli między innymi okresy na umowie zlecenie lub czas prowadzenia działalności gospodarczej.

Wydawaniem zaświadczeń o doliczeniu okresów ubezpieczenia do stażu pracy zajmuje się ZUS, który przygotował specjalny formularz o symbolu USP. Do stażu pracy można doliczyć nie tylko tzw. pracę na etacie, ale również inne aktywności zawodowe, w tym wykonywanie umowy zlecenia czy prowadzenie firmy.

Od stycznia do końca kwietnia do placówek ZUS w całym kraju wpłynęło ponad 640 tys. wniosków, a ZUS wydał ponad 1 mln 100 tys. zaświadczeń o ubezpieczeniu dla celów doliczenia okresów do stażu pracy.

W województwie opolskim pracownicy wysłali do ZUS-u 17,4 tys. formularzy USP z prośbą o potwierdzenie okresów ubezpieczenia, a opolski ZUS wygenerował prawie 22,5 tys. zaświadczeń.

Zasady

Kodeks pracy wskazuje okresy, które można zaliczyć do stażu pracy pod warunkiem, że osoba, która się o to ubiega, uzyska z ZUS stosowne zaświadczenie. Są to okresy, kiedy taka osoba:

1. opłacała składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub ubezpieczenie wypadkowe jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność lub współpracująca z osobą prowadzącą tę działalność,
2. była objęta ubezpieczeniami emerytalnym i rentowymi, z tytułu:
 - umowy zlecenia lub innej umowy o świadczenie usług, do której zgodnie z Kodeksem cywilnym stosuje się przepisy dotyczące zlecenia,
 - umowy agencyjnej,
 - współpracy z osobą wykonującą umowę zlecenia, inną umowę o świadczenie usług lub umowę agencyjną,
 - pozostawania członkiem rolniczej spółdzielni produkcyjnej,
 - pozostawania członkiem spółdzielni kółek rolniczych,

3. była zgłoszona do ubezpieczenia zdrowotnego jako osoba podejmująca działalność gospodarczą i niepodlegająca ubezpieczeniom emerytalnemu i rentowym przez okres pierwszych 6-ciu miesięcy prowadzenia tej działalności (tzw. ulga na start),
4. opłacała składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe lub wypadkowe jako osoba współpracująca z osobą podejmującą działalność gospodarczą (wymienioną w punkcie 3),
5. miała sfinansowane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem w okresie zawieszenia działalności gospodarczej,
6. miała sfinansowane składki na ubezpieczenia emerytalne i rentowe z tytułu sprawowania osobistej opieki nad dzieckiem jako osoba współpracująca.

Wniosek o zaświadczenie i odpowiedź ZUS

Wniosek o zaświadczenie można złożyć wyłącznie w postaci elektronicznej za pomocą konta w systemie teleinformatycznym Zakładu (eZUS). Od 1 stycznia 2026 r. na eZUS jest dostępny „Wniosek o wydanie zaświadczenia o ubezpieczeniu dla celów doliczenia okresów do stażu pracy” – USP. Zakład Ubezpieczeń Społecznych dodał w menu bocznym nowy kafelek, który prowadzi bezpośrednio do formularza wniosku USP. Dzięki temu znalezienie i złożenie właściwego wniosku jest wygodniejsze i szybsze.

Gdy odpowiedź na wniosek USP pojawi się na koncie w eZUS, ubezpieczony lub pełnomocnik otrzymuje informację. Jeśli mają włączone powiadomienia, otrzymają informację SMS-em, e-mailem lub w aplikacji mobilnej mZUS – zgodnie z preferencjami ustawionymi w zakładce Ustawienia → Ustawienia subskrypcji. Jeśli osoba, która spodziewa się odpowiedzi na wniosek, nie ma takich ustawień, powinna regularnie logować się do eZUS i sprawdzać, czy decyzja lub zaświadczenie już tam czeka. ZUS zachęca więc do aktywowania powiadomień, aby na bieżąco otrzymywać informacje o nowych dokumentach.

Każdy pracodawca może już teraz zdalnie zweryfikować zaświadczenie, które ZUS wydał w odpowiedzi na wniosek o wydanie zaświadczenia o ubezpieczeniu dla celów doliczenia okresów do stażu pracy (formularz USP). Aby sprawdzić autentyczność zaświadczenia na stronie internetowej ZUS, trzeba kliknąć kafelek [Wyszukiwarki i usługi], a następnie link Usługa potwierdzania autentyczności zaświadczeń o podleganiu ubezpieczeniom lub opłacaniu składek, będącego odpowiedzią ZUS na wniosek USP (usługa na portalu eZUS). Przyczyną nieprawidłowości może być m.in. zmiana treści zaświadczenia. Aby wyjaśnić sytuację, pracownik, którego ono dotyczy, powinien zgłosić się osobiście do placówki ZUS albo umówić się na e-wizytę.

źródło: ZUS

X Wojewódzki Konkurs Recytatorski: Słowem Malowane – O Polsce opowieści

W Narodowym Centrum Polskiej Piosenki w Opolu 21 kwietnia odbył się X Wojewódzki Konkurs Recytatorski „Słowem Malowane – o podróżach opowieści, zorganizowany przez Zespół Szkół Specjalnych w Opolu. Uczestnikami konkursu byli podopieczni Specjalnych Ośrodków Szkolno-Wychowawczych, Zespołów Placówek i Szkół Specjalnych w naszym regionie.

Konkurs był okazją do prezentacji talentów recytatorskich, rozwijania pasji artystycznych oraz integracji młodzieży. W organizację wydarzenia tradycyjnie zaangażowali się przewodnicząca OZ NSZZ „Solidarność” przy Zespole Szkół Specjalnych w Opolu Joanna Uchacz oraz jej zastępca Marcin Szwedowski. Jednym ze sponsorów konkursu był Zarząd Regionu NSZZ „Solidarność” Śląska Opolskiego.

Wydarzenie po raz kolejny stworzyło przestrzeń do wspólnego przeżywania literatury i rozwijania artystycznych pasji młodych uczestników.

Serdecznie gratulujemy zwycięzcom konkursu oraz wszystkim uczestnikom!

Szkolenie SIP

Tematem odbywającego się 24 kwietnia szkolenia SIP było: „Rozliczanie czasu pracy”. Szkolenie odbyło się w sali szkoleniowej Państwowej Inspekcji Pracy w Opolu. Uczestniczyło w nim blisko 20 Społecznych Inspektorów Pracy z całej Opolszczyzny.

W obliczu ogromnej straty,
jaką jest śmierć najbliższej osoby,
wyrazy
szczerego żalu i współczucia

Agnieszce Cebuli

z powodu śmierci

MAMY

składają
koleżanki i koledzy z MOZ
NSZZ „Solidarność”
przy WSSE w Opolu

Spotkanie związkowców: rozmowy o przeniesieniu pracowników do spółki Ogród Zoologiczny w Opolu

Przewodniczący Zarządu Regionu Śląska Opolskiego NSZZ „Solidarność” Dariusz Brzęczek spotkał się 14 kwietnia w Regionie z przedstawicielami organizacji zakładowych działających w opolskim Ogródku Zoologicznym i Miejskim Ośrodku Sportu i Rekreacji (Opole).

Spotkanie dotyczyło przejścia wszystkich pracowników Ogródka Zoologicznego oraz części pracowników MOSiR w Opolu do nowo utworzonej spółki – Ogród Zoologiczny Sp. z o. o. Omówiono zagadnienia zawarte w informacjach przekazanych przez dotychczasowych pracodawców oraz pracodawcę przejmującego w zakresie przyczyn, sposobu i warunków zatrudnienia pracowników w nowej spółce. Przedyskutowano również wszystkie aspekty związane z funkcjonowaniem organizacji związkowej u nowego pracodawcy, a także dostępne rozwiązania wynikające z przepisów prawa pracy w spółce przejmującej. Przygotowano stosowne pisma do pracodawców.

W spotkaniu uczestniczył ekspert ds. prawa pracy Wacław Bojnowski.

Prawo do strajku chronione przez Konwencję nr 87 Międzynarodowej Organizacji Pracy

Międzynarodowy Trybunał Sprawiedliwości przy MONZ wydał 21 maja opinię doradczą w sprawie prawa do strajku. W opinii doradczej Trybunał wskazał, iż prawo do strajku jest objęte ochroną przez Konwencję Nr 87 Międzynarodowej Organizacji Pracy dotyczącą wolności związkowych i ochrony praw związkowych.

Złożenie do międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości Wniosku o wydanie opinii doradczej było skutkiem wieloletniego sporu toczącego się w ramach Międzynarodowej Organizacji Pracy między grupą pracowników i grupą pracodawców. Spór ten dotyczył interpretacji Konwencji nr 87, a dokładniej – kwestii, czy prawo do strajku pracowników i organizacji pracowniczych jest chronione na mocy tej konwencji.

Historia sporu dotyczącego konwencji nr 87 MOP

Od 1989 r. przedstawiciele pracodawców w Komitecie ds. Standardów kwestionowali pogląd, że konwencję nr 87 należy interpretować jako gwarantującą prawo do strajku, a także podważali kompetencje Komitetu Ekspertów do interpretowania tego dokumentu.

Rozbieżność poglądów między grupą pracowników a grupą pracodawców doprowadziła do sytuacji, którą MOP i inni uczestnicy określili mianem „kryzysu instytucjonalnego” podczas 101. sesji Międzynarodowej Konferencji Pracy w 2012 roku.

Podczas rozpatrywania ogólnego przeglądu Komitetu Ekspertów dotyczącego konwencji „podstawowych”, w tym Konwencji nr 87, grupa pracodawców i grupa pracowników nie były w stanie uzgodnić listy przypadków nieprzezwyciężenia przepisów, które miały zostać zbadane przez Komitet ds. Standardów. Według grupy pracodawców uwagi Komitetu Ekspertów dotyczące Konwencji nr 87 i prawa do strajku „były bezpodstawne i służyły podważeniu usta-

lonych trójstronnych procesów ustalania standardów MOP”. Przedstawiciele pracodawców w Komitecie ds. Standardów nie byli skłonni do omawiania spraw dotyczących tej konwencji lub odnoszących się do prawa do strajku. Podczas tej samej sesji grupa pracowników wyraziła zdecydowaną niezgodę z poglądami grupy pracodawców. W rezultacie Komitet ds. Standardów nie kontynuował swoich prac i nie omawiał żadnych przypadków nieprzezwyciężenia standardów w 2012 r.

Podczas 102. sesji Międzynarodowej Konferencji Pracy w 2013 r. grupa pracodawców zakwestionowała uprawnienia Komitetu do interpretowania międzynarodowych standardów pracy, twierdząc, że zakres jego kompetencji nie obejmuje interpretacji międzynarodowych standardów pracy.

Od 2012 r. Komitet ds. Standardów powstrzymywał się od poruszania kwestii prawa do strajku w swoich wnioskach dotyczących poszczególnych spraw związanych ze stosowaniem konwencji nr 87.

Po licznych nieudanych próbach rozwiązania sporu dotyczącego interpretacji Konwencji nr 87 w drodze negocjacji w ramach MOP, w 2023 r. Rada Administracyjna postanowiła przedłożyć tę kwestię Trybunałowi. W piśmie z dnia 12 lipca 2023 r. skierowanym do Dyrektora Generalnego Międzynarodowego Biura Pracy przewodniczący Grupy Pracowników oraz wiceprzewodniczący Rady Administracyjnej odnieśli się do długotrwałego sporu dotyczącego interpretacji Konwencji nr 87 w odniesieniu do prawa do strajku i złożyli formalny wniosek o pilne przedłożenie sprawy Międzynarodowemu Trybunałowi Sprawiedliwości

W dniu 10 listopada 2023 r., na swojej 349. sesji bis (nadzwyczajnej), Rada Administracyjna przyjęła rezolucję,

dok. na str. 10

Z wizytą u senatorów

Działacze NSZZ „Solidarność” na czele z przewodniczącym Zarządu Regionu NSZZ „Solidarność” Śląska Opolskiego przekazali senatorom z województwa opolskiego list przewodniczącego Związku Piotra Dudy, w którym apeluje on o poparcie prezydenckiej inicjatywy przeprowadzenia referendum dotyczącego Zielonego Ładu.

W swoim wystąpieniu przewodniczący „Solidarności” podkreślił, że Związek od niemal 20 lat ostrzega przed skutkami unijnej polityki klimatycznej. Jak zaznaczył, głos ten przez lata był ignorowany, a dziś konsekwencje Zielonego Ładu stają się coraz bardziej odczuwalne dla obywateli.

– „Zwracam się (...) z gorącym apelem o poparcie prezydenckiej inicjatywy rozpisania referendum w sprawie Zielonego Ładu. (...) Skutki Zielonego Ładu stają się coraz bardziej odczuwalne dla zwykłych obywateli – rosnące koszty życia, niepewność zatrudnienia, zagrożenie dla całych sektorów gospodarki i każdego z nas” – napisał Piotr Duda.

Działacze Solidarności ze Śląska Opolskiego przekazali list senatorom: Beniaminowi Godylii, Piotrowi Woźniakowi, Tadeuszowi Jarmuziewiczowi przekonując ich do poparcia prezydenckiego wniosku dotyczącego referendum.

Wniosek prezydenta Karola Nawrockiego był procedowany podczas posiedzenia Senatu 20–21 maja.

Żyjemy coraz dłużej.

Jak wpłynie to na wysokość przyszłych emerytur

Od początku kwietnia ZUS wylicza wysokość emerytur na podstawie nowych danych o długości życia Polaków. To dlatego, że Główny Urząd Statystyczny opublikował nowe tablice dalszego trwania życia. Jaki mają wpływ na wysokość świadczeń przyznanych przez ZUS?

Od 1 kwietnia 2026 roku średnia długość dalszego trwania życia jest dłuższa w porównaniu z minionym rokiem o 2,5 miesiąca dla osoby w wieku 60 lat oraz o 1,9 miesiąca dla osoby w wieku 65 lat. Wynosi ona odpowiednio 268,9 miesiąca dla 60-latków oraz 222,7 miesiąca dla osób w wieku 65 lat.

- Tablica dalszego średniego trwania życia jest bardzo istotnym elementem przy wyliczaniu emerytury dla osób urodzonych po 31 grudnia 1948 roku. Ustalenie wysokości emerytury opiera się na prostym rachunku. Kapitał emerytalny zapisany w ZUS dzieli się przez przeciętne dalsze trwanie życia czyli okres wyrażony w miesiącach, który

emeryt powinien jeszcze przeżyć. Im większy licznik czyli kapitał emerytalny, a niższy mianownik czyli liczba miesięcy do przeżycia, tym wyższa będzie wysokość emerytury - wyjaśnia Sebastian Szczurek, regionalny rzecznik prasowy ZUS województwa opolskiego.

Tablice publikowane przez GUS pokazują ile miesięcy -statystycznie - mogą przeżyć osoby w wieku od 30 do 90 lat. W ostatnich latach te wartości rosną, a to oznacza, że w Polsce żyjemy przeciętnie coraz dłużej. Jasno pokazują to dane: w 2022 r. 60-letnia osoba żyła jeszcze 238,9 miesiąca, a 65-letnia 196,2 miesiąca. W 2025 r. przeciętne trwanie życia dla takich osób, wydłużyło się odpowiednio o 27,5 i 24,6 miesiąca.

Kiedy ZUS oblicza emeryturę zawsze sprawdza, czy dla klienta korzystniejsza jest tablica obowiązująca w momencie złożenia wniosku o emeryturę, czy ta, która obowiązywała w momencie, gdy ukończył on swój wiek emerytalny. ZUS wybierze opcję korzystniejszą dla przyszłego emerytura.

źródło: ZUS

Dlaczego warto odwoływać się od decyzji ZUS?

Wielu pracowników po otrzymaniu negatywnej decyzji z Zakładu Ubezpieczeń Społecznych uznaje, że sprawa jest już przegrana i nie ma sensu podejmować dalszych działań. Tymczasem praktyka pokazuje, że bardzo często warto walczyć o swoje prawa, ponieważ postępowania przeciwko ZUS dają realną szansę na zmianę niekorzystnej decyzji.

Pierwszym i bardzo ważnym argumentem jest to, że postępowanie w sprawach z zakresu ubezpieczeń społecznych jest co do zasady wolne od opłat sądowych dla ubezpieczonego. Oznacza to, że pracownik może wnieść odwołanie bez konieczności ponoszenia wysokich kosztów już na początku sprawy. Co więcej, nawet jeśli po stronie ZUS występuje profesjonalny pełnomocnik — radca prawny lub adwokat — sądy bardzo często w przypadku oddalenia odwołania w ogóle nie zasądza kosztów zastępstwa procesowego na rzecz organu rentowego. Nawet jeśli takie koszty zostaną zasądzone, to zazwyczaj ich wysokość jest ograniczona i najczęściej wynosi maksymalnie 360 zł. Tymczasem świadczenia, o które walczy ubezpieczony, mogą być wielokrotnie wyższe i obejmować również wyrównanie za wcześniejsze miesiące.

Drugim istotnym argumentem jest możliwość przeprowadzenia niezależnej weryfikacji decyzji ZUS przez biegłych sądowych. Dotyczy to szczególnie spraw związanych z rentami, niezdolnością do pracy, świadczeniami rehabilitacyjnymi czy zasiłkami chorobowymi. Bardzo często to właśnie opinia biegłego lekarza sądowego przesądza o wyniku postępowania. Co ważne, koszty opinii biegłych pokrywa Skarb Państwa, a nie ubezpieczony. Dzięki temu pracownik może dochodzić swoich praw bez obawy o konieczność ponoszenia kosztownych opinii specjalistycznych.

Warto również podkreślić, że sądy pracy i ubezpieczeń społecznych podchodzą do takich spraw w sposób bardzo dokładny i nastawiony na wyjaśnienie wszystkich okoliczności. Nie chodzi o to, że sąd „stoi po stronie” pracownika, lecz o to, że dąży do ustalenia prawdy i prawidłowego rozstrzygnięcia sprawy. W praktyce oznacza to, że sąd często

pomaga uporządkować materiał dowodowy, wskazuje jakie dokumenty należy przedłożyć, zadaje pytania zmierzające do pełnego wyjaśnienia sytuacji i czuwa nad tym, aby sprawa została rozpoznana w sposób rzetelny. Dla wielu osób, które wcześniej nie miały kontaktu z sądem, jest to bardzo istotne wsparcie.

Kolejną bardzo ważną kwestią jest to, że postępowanie odwoławcze od decyzji ZUS ma charakter mocno odformalizowany. Odwołanie można złożyć nawet ustnie do protokołu w oddziale ZUS i nie musi ono zawierać skomplikowanych argumentów prawnych czy rozbudowanych pism procesowych. W praktyce często wystarczy wskazać, że ubezpieczony nie zgadza się z decyzją oraz czego się domaga. Następnie sąd w dużej mierze samodzielnie bada sprawę, analizuje dokumentację i dąży do wyjaśnienia wszystkich okoliczności.

To właśnie dlatego wiele osób określa takie postępowanie jako bardziej „przyjazne” dla pracownika niż zwykły proces cywilny. Osoba odwołująca się nie zostaje pozostawiona sama sobie — sąd czuwa nad prawidłowym przebiegiem postępowania, często wskazuje jakie dowody należy jeszcze przedłożyć i pomaga uporządkować sprawę. Wynika to również z charakteru tych postępowań, ponieważ dotyczą one często podstawowych świadczeń związanych ze zdrowiem, zdolnością do pracy czy sytuacją życiową pracownika.

W praktyce wielokrotnie okazuje się również, że decyzje ZUS nie są nieomyślne. Organ rentowy wydaje ogromną liczbę decyzji każdego roku, dlatego zdarzają się sytuacje, w których nie wszystkie okoliczności zostały prawidłowo ocenione albo dokumentacja została zinterpretowana w sposób niekorzystny dla ubezpieczonego. Dopiero postępowanie sądowe pozwala na pełną i niezależną weryfikację sprawy.

Dlatego w przypadku otrzymania niekorzystnej decyzji nie warto od razu rezygnować z dochodzenia swoich praw. Ryzyko finansowe takiego postępowania jest niewielkie albo wręcz żadne, natomiast potencjalne korzyści mogą być bardzo duże. Praktyka pokazuje, że nawet w sprawach, które początkowo wydają się trudne lub „beznadziejne”, warto skorzystać z prawa do odwołania, ponieważ często dopiero sąd dostrzega okoliczności pominięte wcześniej przez organ rentowy.

Dominik Walczak
Radca prawny ZR Śląska Op. NSZZ „Solidarność”

dok. ze str. 8

Prawo do strajku chronione

w której postanowiła zwrócić się do Międzynarodowego Trybunału Sprawiedliwości o wydanie opinii doradczej. W dniu 13 listopada 2023 r. dyrektor generalny Międzynarodowego Biura Pracy poinformował Trybunał o decyzji podjętej przez Radę Administracyjną o złożeniu wniosku o wydanie opinii doradczej. Pytanie zawarte we wniosku dotyczyło jednej kwestii i miało następującą treść: Czy pra-

wo pracowników i ich organizacji do strajku jest chronione na mocy Konwencji nr 87 z 1948 r. dotyczącej wolności związkowej i ochrony praw związkowych?

Opinia doradcza Trybunału powinna zakończyć wieloletni spór.

Ewa Kędzior
Biuro Ekspertki, Dialogu i Polityki Społecznej/Zespół Prawny

To już 45. lat!

Uroczystości rocznicowe i wręczenie odznaczeń w Opolu

W Auli Błękitnej Politechniki Opolskiej 25 maja odbyły się uroczystości zorganizowane przez Instytut Pamięci Narodowej, upamiętniające 45. rocznicę powstania Regionu Śląska Opolskiego NSZZ „Solidarność”, połączone z ceremonią wręczenia odznaczeń Krzyż Wolności i Solidarności. W wydarzeniu uczestniczyli Damy i Kawalerowie Krzyża Wolności i Solidarności oraz czołowi działacze NSZZ „Solidarność”, na czele z zastępcą przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Bartłomiejem Mickiewiczem i przewodniczącym Zarządu Regionu Śląska Opolskiego NSZZ „Solidarność” Dariuszem Brzęczkiem, przedstawiciele Instytutu Pamięci Narodowej, władz państwowych i samorządowych, parlamentarzysty, duchowieństwo, przedstawiciele służb mundurowych, środowisk akademickich, instytucji kultury i oświaty, organizacji kombatanckich oraz harcerskich, studenci i młodzież szkolna.

Wydarzenie zostało zorganizowane pod honorowym patronatem Prezydenta RP Karola Nawrockiego i stanowiło część ogólnopolskiego cyklu spotkań dedykowanych Damom i Kawalerom Krzyża Wolności i Solidarności, którego inicjatorem jest Karol Polejowski.

Uroczystości rozpoczęły się Mszą Świętą w Katedrze Opolskiej, po której uczestnicy złożyli kwiaty na Skwerze Solidarności. Główna część wydarzenia odbyła się w Auli Błękitnej Politechniki Opolskiej.

Spotkanie miało miejsce w szczególnym dla historii opolskiej „Solidarności” czasie i miejscu. 30 maja 1981 r. w auli ówczesnej Wyższej Szkoły Pedagogicznej w Opolu, podczas I Walnego Zebrania Delegatów NSZZ „Solidarność”, przyjęto uchwałę o utworzeniu Regionu Ziemi Opolskiej, docelowo Regionu Śląska Opolskiego. W strukturach związku zrzeszonych było wówczas około 255 tys. członków, z czego ponad 155 tys. należało do struktur Międzyzakładowego Komitetu Założycielskiego w Opolu. Organizacje NSZZ „Solidarność” działały w około 770 zakładach pracy i instytucjach, obejmując nawet 70–90% załóg.

Wyjątkowej wiary i determinacji, wielkiej odwagi i poświęcenia wymagał bunt przeciwko powojennej rzeczywistości w naszym kraju. Ten mroczny czas to przecież okupacja przez armię globalnego mocarstwa totalitarnego oraz niedemokratyczne, nieudolne rządy moskiewskich namiestników – gorliwie uczestniczących w kolonialnym wyzysku Polaków.

Kolejnym punktem programu wydarzenia była ceremonia wręczenia odznaczeń państwowych Krzyża Wolności i Solidarności. Ceremonię poprowadził dyrektor Instytutu Pamięci Narodowej we Wrocławiu dr hab. Kamil Dworaczek.

Krzyż Wolności i Solidarności to polskie państwowe odznaczenie cywilne nadawane zasłużonym działaczom opozycji z lat 1956–1989. Przyznawane jest na wniosek Prezesa Instytutu Pamięci Narodowej – Komisji Ścigania Zbrodni przeciwko Narodowi Polskiemu. Odznaczenie zostało ustanowione ustawą z dnia 5 sierpnia 2010 roku, przyjętą przez Parlament Rzeczypospolitej Polskiej równocześnie z aktem restytucji Krzyża Niepodległości, do którego chlubnej tradycji nawiązuje.

dok. na str. 12

To już 45. lat!

Uroczystości rocznicowe i wręczenie odznaczeń w Opolu

dok. ze str. 11

W imieniu Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej aktu dekoracji dokonał dr hab. Karol Polejowski, kierujący Instytutem Pamięci Narodowej, zastępca prezesa IPN.

Na podstawie art. 138 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej oraz ustawy o orderach i odznaczeniach, postanowieniem Prezydenta RP, na wniosek Prezesa IPN, odznaczenia zostały nadane za zasługi w działalności na rzecz niepodległości i suwerenności Polski oraz respektowania praw człowieka w Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej.

Krzyżem Wolności i Solidarności odznaczeni zostali:

Andrzej Zbigniew Sochaj

Zdzisław Piotr Szałach (pośmiertnie).

Po zakończeniu ceremonii głos zabrał organizator uroczystości, dr hab. Karol Polejowski, zastępca prezesa IPN:

Wiem, że wszyscy Państwo, odznaczeni Krzyżem Wolności i Solidarności, bardzo niechętnie przyjmują do wiadomości, że nazywamy ich bohaterami. Pozwolę jednak się z odznaczonymi w tym wypadku nie zgodzić.

Trzeba było mieć w sobie odwagę, aby tę walkę podjąć i ją kontynuować. Krzyż Wolności i Solidarności jest nie tylko wyrazem uznania państwa polskiego dla Waszego wysiłku, ale to także dla Waszych najbliższych.

W dalszej części uroczystości wystąpili także: przedstawiciel Dam i Kawalerów Krzyża Wolności i Solidarności Jacek Szumański oraz zastępca przewodniczącego Komisji Krajowej NSZZ „Solidarność” Bartłomiej Mickiewicz. Obaj podkreślili znaczenie pamięci historycznej i odpowiedzialności za przekazywanie świadectwa kolejnym pokoleniom.

Istotnym elementem programu był wykład dr hab. Krzysztofa Gajdki pt. „Solidarność pieśnią pisana”, poświęcony roli muzyki i poezji w kształtowaniu postaw społecznych w latach 80. XX wieku.

Uroczystość zwieńczył recital pieśni solidarnościowych w wykonaniu Krzysztofa Gajdki, Damiana Stadlera i Wojciecha Namysły, opatrzony komentarzem historycznym dr hab. Joanny Lusek, naczelnika Delegatury IPN w Opolu.

źródło: IPN, red.

